

پروانه روی شانه

شکلی و روایی پیشی می‌رود وگرنه در همه این سال‌ها موضوع مغفول و ناگفته‌ای باقی نمانده و فارغ از جایگاه مضمون و محتوا، این «چگونه‌گفتن» است که بر «چه‌گفتن» اولویت و ارجحیت دارد. وقتی صحبت از فیلم عاشقانه می‌شود، آثار بسیاری را به یاد می‌آوریم که راه‌های مختلف دلدادگی، وصال، فراق و شکست عشقی را پیموده‌اند و مخاطبان بسیاری را تحت تأثیر قرار دادند و مجذوب خود کردند اما ترکیب معجزه شیفنگی، تجربیات شخصی مخاطبان و مهم‌تر قدرت سینما و هنر و خلایق‌نویسندگان و فیلمسازان باعث شده همان یک قصه پر از غم عشق، از هر زبان که می‌شنویم و در هر فیلم که می‌بینیم، نامکرر باشد.

در « ملاقات خصوصی» به کارگردانی امید شمس و تهیه‌کنندگی امیر بنیان هم قصه تکراری عشق، راه متفاوت و مسیر خلافتنه‌ای برای طرح و روایت پیدا می‌کند. عشق و عاشقی در ابتدا وسیله و پهنانه‌ای برای کمک به مقصود و منظوری سیاه و تباه همچون جابه‌جایی مواد مخدر و آوردن جنس به داخل زندان است اما زور عشق و روشنایی سرانجام می‌چربد و چراغ تاریکی را خاموش یا دست‌کم نیم‌سوزو کم‌جان می‌کند. هرچند در طول قصه و حتی در پایان با عشقی زخم‌خورده در مواجهه با تیرگی و آلودگی جامعه طریفه اما همین یبدا ری وجدان و جسارت بیان حقیقت در پیشگاه قانون را باید به حساب عشق نوشت و رستن رابطه عاشقانه پروانه و فرهاد از دل سیاهی و پایداری آن متأثر از برکات دلدادگی است. اگر نقش بهمن ارک، یکی از فیلمنامه‌نویسان فیلم را در این میان کمی پررنگ‌تر درنظر بگیریم، این فرش قرمز متفاوت برای عشق، به نوعی یادآور «پوست» نوشته و ساخته او و بردارش بهرام ارک هم هست که عشق بر خور شده آراز و مارال را از سنگلاخ طلسم و جادوو خرافه عبور داده بودند. اینجا هم عشقی که ابتدا به عنوان وسیله و دستاویز امر خلاف مورد سوء استفاده قرار گرفته و فرهاد با ترقتند و فریب دل پروانه را به دست آورده بود، در ادامه جان می‌گیرد و پیچ‌یک پیرا و پرقدتش، خودش را از پشت میله‌های زندان به هوای آزادی می‌رساند یا حداقل جهان عشاق محبوس را معطر می‌کند و روزنه‌ای برای رهایی آنها در آینده می‌شود. این مظلومه عاشقانه که فرهادی متفاوت را به تصویر می‌کشد و شیرینش هم پروانه‌ای پاسوز عشق است، با بهره‌گیری درست از فضای زندان و عناصر آثاری در این محیط، نقب‌هایی هم به برخی مسائل و معضلات اجتماعی می‌زند، برجسته‌ترینش وجه خانمان برانداز و تباه‌کننده مواد مخدر است و به جز این به مواردی چون فضای مجازی و مسیر نادرستی که برخی ورزشکاران از جمله شرکت‌کنندگان برنامه مردان آهنین طی کردند هم تلنگری می‌زند. «ملاقات خصوصی» با قصه عاشقانه ملتهب و بازی‌های خوب بازیگرانش به ویژه هوتن شکیبا، پریناز ایدز یار و پیام احمدی‌نیا- که نامزد بهترین بازیگر نقش مکمل مرد جشنواره سال گذشته فیلم فجر بود- حالا چشم و چراغ ارکان است و تالیف‌جا با فروشی ۱۴ میلیارد تومانی، سهم مهمی در حفظ جماعت سینما رو دارد و جفایش در حذف سیم‌رغ مردمی در آخرین روز چهلمین جشنواره فیلم فجر و دقیقاً وقتی که با بیشترین میزان فروش، صدرنشین آرای تماشاگران بود را به فراموشی سپرد. تا باشد از این ملاقات‌ها.

خبر

لزوم شناسایی

مستندسازان مستعد

در سراسر کشور

پنجاه و نهمین نشست هفتگی رئیس سازمان سینمایی با معاونان و مدیران موسسات تابعه در محل مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی برگزار شد. در این نشست محمد خراعی، رئیس سازمان سینمایی با اشاره به اولویت‌ها و سیاست‌گذاری‌های سازمان سینمایی گفت: آنچه در همه بخش‌های سینمای ایران برای مان مهم است، توجه به مخاطب و جلب رضایت اوست. ازسوی دیگری از دغدغه‌های

ما و اولویت‌های سازمان سینمایی و دولت سیزدهم، شناسایی مستندسازان مستعد در سراسر کشور است. به نظرم این نیرو و ظرفیت که در هنرمندان استانی وجود دارد، نباید از دست برود. رئیس سازمان سینمایی افزود: سینمای مستند، زمانی زنده است که متنوع و باطراوت باشد. به گونه‌های مهجور در مستندسازی توجه کنیم و موج‌های روز، ما را از مسیر سینمایی مستند که مسیر اندیشه، خردورزی و تعقل است، دور نکند.

سید جواد هاشمی کارگردان «جزیره فضایی (تورنادو ۲)» در گفت‌وگو با «جام جم»:

دنبال نجات سینمای کودک ونوجوان هستم

فیلم سینمایی «جزیره فضایی (تورنادو ۲)» به کارگردانی سیدجواد هاشمی که در سینماهای کشور اکران است قسمت دوم فیلم «تورنادو ۱» است که می‌توان آن را دوگانه «تورنادو» دانست. هاشمی در جزیره فضایی (تورنادو ۲) از بازیگرانی مانند اکبر عبیدی، کامران تقی و ارسلان قاسمی استفاده کرده و دقیقاً در امتداد قسمت اول، داستان را از همان جایی آغاز می‌کند که سری اول آن به پایان رسیده است. هاشمی با استفاده از نریشن (که روش هوشمندانه‌ای است) خلاصه‌ای از وقایع قسمت اول را برای تماشاگر شرح می‌دهد و پس از آن ماجرای امید را روایت می‌کند که در مسطح فضایی تینا جا مانده و به خاطر علاقه‌اش به دختر پادشاه تینا قصد بر پشت ندارد. به پهنانه اکران عمومی جزیره فضایی (تورنادو) گفت‌وگویی با سیدجواد هاشمی در جام جم داشته‌ایم که در ادامه می‌خوانید.

ساناز قهیری گروه فرهنگ و هنر

۱ برخی منتقدان و مخاطبان با تماشای فیلم جزیره فضایی (تورنادو ۲) در وهله اول به پروداکشن عظیم آن توجه می‌کنند. بنابراین شاید فیلمنامه و بیامی که مطرح می‌کند در ابتدا چندان به چشم نیاید. درواقع این خطر وجود دارد که از کنار پیام محتوایی این فیلم به‌راحتی عبور شود و کمتر مورد بحث و بررسی قرار گیرد. نظر شما در این مورد چیست؟

این طور نیست. درست است که در تورنادو ۲ از پروداکشن پرهزینه و سختی استفاده کردیم اما بچه‌ها کاملاً متوجه پیام محتوایی فیلم شدند. تورنادو ۲ پیامی کاملاً اخلاقی و آموزنده دارد. بچه‌ها در این فیلم می‌آموزند برای فداکاری باید شجاعت داشته باشند که اگر فردا روزی قرار بر از خودگذشتگی بود، نترسند. این همان مفهومی است که در فیلم‌های ژانر دفاع مقدس هم دستمایه قرار می‌گیرد. سال‌ها پیش اگر برای بیان مفهوم ایثار و فداکاری، داستان نوجوانی را به تصویر می‌کشیدیم که از جانش می‌گذرد و زیر تانک می‌رود، اکنون باید با زبان امروزی این مفهوم را به کودکان ونوجوانان بیاموزیم. این زبان امروزی می‌تواند به این شکل باشد که بچه‌ها، برای نجات جان آدم‌ها می‌توانند سوار سفینه شده و تا کهکشان‌ها بروند. این همان سوارشدن بر بال خیال برای رسیدن به آرزوهای بزرگ است. باید غیرمستقیم و نامحسوس در دل بچه‌ها نفوذ کرد. حتی در تورنادو ۲ به‌طور نامحسوس به عشق پاک می‌پردازیم. در جامعه‌ای که عشق از بین رفته یا کم‌رنگ شده یکی از مشخصه‌های فیلم‌های موفق در ژانر کودک ونوجوان آموزش و

آشناکردن کودکان با عشق پاک است. چیزی که در فیلم‌هایی مانند سیندرلا، زیبای خفته، هری پاتر و شرک هم می‌بینیم.

۲ جزیره فضایی (تورنادو ۲) طراحی درست و هوشمندانه‌ای روی حرکات موزون دارد. به نظر می‌رسد با توجه به تجربه فیلم‌های قبلی‌تان به فرمولی دست یافتید که با طراحی درست این حرکات نه تنها از فضای شاد و مفرحی در فیلم‌های‌تان استفاده می‌کنید بلکه از تیغ سانسور هم عبور می‌نمایید. آیا تمندی این کار را انجام می‌دهید؟

بله. در خیلی از فیلم‌هایمانند آهوی پشونی سفید، شهر به‌ها و تورنادو ۱ از حرکات موزون گروهی استفاده کردم که نتیجه خوبی هم داشت. به این دلیل که هم از قابلیت گروهی جوانان کشور استفاده کردم، هم این‌که فضای شادی را در فیلم حاکم ساختم. استفاده از چنین گروه‌های جوانی به شدت هزینه‌بر و زمان‌بر است اما بالاخره باید از ظرفیت این عزیزان استفاده کرد.

۳ فیلم‌های موزیکال، شادی ناخودآگاهی برای بچه‌ها می‌آورد. در مورد فیلم‌های موزیکال بیشتر صحبت می‌کنید و چرا این‌گونه آثار سینمایی ماکثر تجربه می‌شود؟

همان طور که گفتیم ساخت چنین آثاری هزینه‌بر است. مثلاً خود من با هزینه فیلم جزیره فضایی (تورنادو ۲) می‌توانستم چهار فیلم بسازم اما این کار را نکردم. بالاخره در ساخت یک فیلم ناچار به تمهیداتی هستم که نه تنها بچه‌ها بلکه بزرگسالان هم به آن جذب شوند، چراکه بزرگسالان هستند که بچه‌های شان را به سالن سینما می‌آورند و پایه‌ای آنها باید ساعتی را در سالن سینما بگذرانند. نگارش فیلمنامه‌ای که توانم بچه‌ها و بزرگسالان را سرگرم کند مشکل است. به همین دلیل است که اذاعان می‌کنم فیلمنامه جزیره فضایی (تورنادو ۲) قدری روان نیست یا به گفته بعضی‌ها دچار تششت است. این معضل را نه تنها شمار فیلمنامه‌های من بلکه در فرم، طراحی صحنه و حتی موسیقی فیلم‌هایم نیز می‌بینید. من موسیقی را می‌شناسم اما باید در فیلم‌هایم از نوستالژی بزرگسالان هم استفاده کنم تا پدر و مادرا هم جذب شوند.

۴ با توجه به این‌که از ساخت تورنادو ۱ تا تورنادو ۲ زمان زیادی نمی‌گذرد، فکر می‌کنید کودکان ونوجوانان در این بازه زمانی کوتاه تغییر کرده‌اند؟ و اگر تغییر کرده‌اند آیا در پرداخت شخصیت‌های سری دوم این فیلم چنین تغییراتی را لحاظ کرده‌اید؟

دروغله اول این نکته را بگویم که نسبت به فیلم‌های دیگرم تورنادو ۲ را بیشتر مناسب رده سنی نوجوانان می‌دانم، نه کودکان. اگر فیلمساز تفاوت کودک و نوجوان را در دهه‌ها و سال‌های مختلف

جشنواره

معرفی اعضای هیات انتخاب

جشنواره فیلم «۱۰۰»

جشنواره فیلم «۱۰۰» با هدف کشف استعدادهای جوان و تازه در عرصه سینما شروع به کار کرد و اکنون با نزدیک شدن به ایام برگزاری، اعضای هیات انتخاب سه بخش ملی، بین‌المللی و مخاطب کودک ونوجوان سیزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم ۱۰۰ معرفی شدند. کاظم دانشی، ابراهیم امینی، سجاد نوروزی، بهروز نورانی‌پور و محمد ساسان از میان آثار رسیده به دبیرخانه جشنواره در بخش ملی، انتخاب آثار برای حضور در جشنواره فیلم ۱۰۰ را به عهده خواهند داشت.

آثار متقاضی حضور در بخش بین‌الملل سیزدهمین جشنواره فیلم ۱۰۰ نیز توسط هادی ناییچی، سجاد مهرگان و هادی اسماعیلی بررسی و آثار راه‌یافته نهایی این بخش معرفی می‌شود. در بخش مخاطب کودک ونوجوان نیز محمد خیراندیش، سمیه کاظم‌بیگی و آزاده آل‌ایوب با تماشای آثار رسیده به دبیرخانه جشنواره، انتخاب‌های خود را برای اکران و حضور در بخش رقابتی معرفی خواهند کرد.

سیزدهمین جشنواره فیلم ۱۰۰ به دبیری یوسف منصوری و به همت سازمان سینمایی سوره در روزهای ۱۳ تا ۱۲ اسفند برگزار خواهد شد./ مهر

رئیس سازمان سینمایی گفت: سینما، رسانه مؤثری در شکل‌دهی به آرا و افکار است، سینمای ما باید غرور ملی، عرق ملی و امید را افزایش دهد. آنچه در جامعه وجود دارد، می‌تواند پیام روح بخش و امیدافزایی باشد که مردم از سینما دریافت می‌کنند. سینما در کنار روایت کاستی‌ها، باید وحدت، یکدلی، همدلی و امید را روی پرده بیاورد و این مردم شریف را نسبت به آینده و چشم‌انداز روشن آن امیدوار کند./ ایرنا

سید جواد هاشمی کارگردان «جزیره فضایی (تورنادو ۲)» در گفت‌وگو با «جام جم»:

دنبال نجات سینمای کودک ونوجوان هستم

درک نکند، نمی‌تواند فیلم تاثیرگذاری بسازد. من ویژگی‌های نوجوانان امروزی را تا حدی که فرصت داشتم در فضای فیلمم بیان و سعی را کرده‌ام که مخاطب از تماشای آن لذت ببرد. لذتی که روی چهره مخاطبی که بعد از تماشای فیلمم از سالن سینما بیرون می‌آید می‌بینم اما نمی‌دانم چرا در جشنواره‌های کودک ونوجوان همیشه فیلم‌هایم نادیده گرفته می‌شوند. سال گذشته در جشنواره فیلم کودک ونوجوان فیلمی به نمایش درآمد که نیمی از جوایز جشنواره را به خود اختصاص داد. درحالی‌که تورنادو ۲ حتی کاندیدای جایزه هم نشد و دبیر جشنواره حتی جایزه کسب‌وکار (یعنی فروش برتر) را هم به تورنادو ۲ نداد! بعد از آن و در اکران عمومی همان فیلمی که نیمی از جوایز جشنواره را برده بود با وجود تبلیغات گسترده تنها ۱۸ میلیون تومان فروش کرد و تورنادو ۲ که آلان در هفته هفتم اکران است بدون تبلیغات (تنها پنج تیزر در تلویزیون پخش شده) در گیشه بسیار موفق عمل کرده است. درواقع اکران فیلم ما از رقبای حال حاضرمان بسیار بهتر است. به این خاطر که من شناختی نسبی از دنیای کودک ونوجوان امروز دارم و والدین بچه‌های‌شان راه تماشای فیلم‌های من می‌آورند. متأسفم که بعضی از منتولیان سینمای کودک هیچ چیز از سینمای کودک و فضای کودکان ونوجوانان امروز نمی‌دانند.

۱ پس از اکران و بازخورد های فیلم‌تان راضی هستید؟

امیدوارم عدالت در اکران در مورد فیلم من هم اجرا شود. درحال حاضر در ژانر کودک و نوجوان چهار فیلم در اکران است! آیا این درست است؟ تا کی می‌خواهند «پسر دلفینی» را روی اکران نگه دارند؟ ما شاهد اکران همزمان چهار فیلم کودک هستیم و نکته جالب این‌که هر چهار فیلم درحال حاضر جزو پرفروش‌های سینما هستند! این اتفاق بسیار نادر است اما سوالم اینجاست که مگر سبب مصرف خانواده‌ها برای تخصیص بودجه به سینما رفتن کودکان چقدر ظرفیت دارد؟ چطور سال گذشته که من فیلمی روی پرده داشتم با پایان مهلت سه‌ماهه، فیلمم را از پرده پایین کشیدند و همه تأکید داشتند که طبق قانون باید سرگروه را تحویل بدهید! من تورنادو ۲ را در بخش خصوصی سینما ساختم و حتی از جیب خدوم برای ساخت آن پول گذاشتم. من دنبال نجات سینمای کودک ونوجوان هستم نه این‌که بیشتر باعث نابودی آن شوم. شاید یکی از دلایلی که فیلم‌های پرهزینه و بیگ‌پرداکنش می‌سازم همین است که می‌خواهم سینمای کودک را از رخوت نجات دهم.

۲ جرارد توضیح این فیلم آمده: «این اثر می‌تواند با مشاهده در کنار خانواده برای سنین بالای هفت سال مناسب باشد»؟

این توضیح به این معنا نیست که تماشای این فیلم برای کودکان زیر هفت سال نامناسب است اما از آنجاکه پیام و هدف‌گذاری در این فیلم بیشتر برای نوجوانان بود تماشای آن را برای نوجوانان مناسب‌تر می‌دانم. به هر حال اگر کودکان هم آن را ببینند پیام آن را درک می‌کنند.

۳ بعد از تورنادو ۲ سراغ قسمت سوم آن هم خواهید رفت؟

خیر. چون دیگر پولی برای ساخت سری بعدی این فیلم ندارم. ظاهراً در سینمای ایران تمام تلاش نهادهای دولتی یا نیمه‌دولتی این است که بخش خصوصی از کار بیدقت که به‌خواسته‌شان رسیده‌اند. فیلم‌های بخش خصوصی به‌هیچ‌وجه توان رقابت با فیلم‌ها و انیمیشن‌های بخش خصوصی را در تولید و اکران ندارند. تولید برای بچه‌ها کار ساده‌ای نیست. بچه‌ها با انیمیشن‌های دنیا آشنایی دارند. وقتی فیلم‌های ما بچه‌های مان را راضی نمی‌کنند، آنها سراغ برنامه‌هایی می‌روند که مناسب آنها نیست.

۴ با توجه به این‌که تجربه دنباله‌سازی در سینمای ایران را دارید حتما می‌دانید که معمولاً ساخت فیلم‌های سینمایی چند قسمتی چندان با موفقیت همراه نیست. شما چه کارهایی انجام دادید تا تورنادو ۲ جذابیتر را برای مخاطب حفظ‌کنند؟

بچه‌ها از این‌که ادامه داستانی را ببینند، لذت می‌برند. باید تخیل، شادی، انرژی و ... که باعث برقراری ارتباط با کودک می‌شود در فیلم باشد. سینمای کودک فقط تفریحی نیست و باید حالتی آموزشی هم داشته باشد.

خبر

معرفی فیلمسازان

ریل جدید سینما

بعد از برگزاری نشست‌های متعدد و بررسی کارنامه فعالیت‌های هنری، سوابق حرفه‌ای، انجام مصاحبه‌های تخصصی و شرایط فیلم‌اولی‌ها، صلاحیت ۸۶ نفر از کارگردانان متقاضی از سوی شورای تأیید صلاحیت فیلم‌اولی‌ها

به تأیید رسید تا به واسطه این مهم بتوانند اولین فیلم سینمایی بلند خود را کلید بزنند. با رونمایی از سامانه تأیید صلاحیت فیلم‌اولی‌ها و آغاز ثبت‌نام متقاضیان فیلمسازی در ابتدای تیرماه سال جاری، ۵۴۰ متقاضی تا ۱۵ مرداد با ارسال نمونه کارها و سایر مدارک خود پرنده‌های‌شان را تکمیل کردند و در ادامه با برگزاری نشست‌های متعدد به میزبانی بنیاد سینمایی فارابی و با حضور نماینده کانون کارگردانان و اعضای شورا، صاحب ۸۶ متقاضی به تأیید رسید. از میان این ۸۶ نفر، پنج کارگردان با نام‌های آرمان خوانساریان، رضا نجاتی، لیلی عاج، حسین میرزامحمدی و محمد عسگری به ترتیب با فیلم‌های «جنگل پرتقال»، «بعد از رفتن»، «سرهنگ تریا»، «کت چرمی» و «اتفاق گلی» در چهل و یکمین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر حضور داشتند./ ایسنا